

UMFC Filia w Białymstoku
Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny, Edukacji Muzycznej i Wokalistyki
KARTA PRZEDMIOTU – SYLABUS

Nazwa przedmiotu: Metodyka nauczania gry na organach			
Jednostka prowadząca przedmiot: UMFC Filia w Białymstoku Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny, Edukacji Muzycznej i Wokalistyki			Rok akademicki: 2019/2020
Kierunek: Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej		Specjalność: muzyka kościelna	
Forma studiów: Stacjonarne, drugiego stopnia		Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)	Status przedmiotu: obowiązkowy
Forma zajęć: wykład		Język przedmiotu: polski	Rok/semestr: R. II, semestr III-IV
Wymiar godzin: 30			
Koordinator przedmiotu	Kierownik Pracowni Pedagogiki Fortepianu, Klawesynu i Organów w ramach Katedry Pedagogiki Instrumentalnej		
Prowadzący zajęcia	dr hab. Jan Bokszczanin, prof. UMFC		
Cele przedmiotu	– przedstawienie zagadnień dotyczących metodyki nauczania gry na organach w studium organistowskim realizującym program szkoły muzycznej II stopnia, – konstruowanie lekcji indywidualnych i lekcji gry zespołowej		
Wymagania wstępne	umiejętność czytania nut głosem i gry na instrumencie, ogólna wiedza dotycząca uczenia i nauczania		
Kategorie	Nr	EFEKTY UCZENIA SIĘ	Symbol specjalnościowy
Wiedza	1	Ma wiedzę na temat uwarunkowań efektywności uczenia się gry na instrumencie oraz zadań nauczyciela w kierowaniu procesem rozwoju zdolności i nabywania przez ucznia kompetencji wykonawczych.	S2_W8 S2_W9
	2	Posiada wiedzę z zakresu dydaktyki i szczegółowej metodyki prowadzenia lekcji organów, uwzględniając realizację podstawy programowej przedmiotu organy.	S2_W3
Umiejętności	3	Wykorzystując zdobytą wiedzę potrafi projektować działania edukacyjne i wychowawcze w obrębie formalnej struktury lekcji oraz form specyficznych – występów, prezentacji, konkursów z uwzględnieniem indywidualnych możliwości i potrzeb uczniów. Potrafi tworzyć autorskie programy nauczania uwzględniające specyficzne potrzeby edukacyjne uczniów, również uczniów szczególnie uzdolnionych słuchowo i warsztatowo.	S2_U6
Kompetencje społeczne	4	Jest kompetentnym i samodzielnym nauczycielem-muzykiem, zdolnym do świadomego integrowania wiedzy i podejmowania szeroko pojętych działań z obszaru pracy nad kształtowaniem wykonawczych i ogólnomuzycznych kompetencji ucznia.	S2_K1 S2_K5
TREŚCI PROGRAMOWE			Liczba godzin
Semestr III 1. Przedmiot organy w szkole organistowskiej realizującej program szkoły muzycznej II stopnia. Cele i treści nauczania i wychowania. Programy nauczania – tworzenie i modyfikacja, analiza i dobór. Rozkład materiału, repertuar. 2. Lekcja organów jako jednostka metodyczna. Struktura formalna, typy i modele lekcji, planowanie, formułowanie celów. Dobór treści nauczania i form aktywności artystycznej. Konspekt. 3. Dostosowywanie działań edukacyjnych do możliwości i potrzeb uczniów, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych muzycznie i uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Diagnoza, pomoc, zapobieganie trudnościom. Sytuacje wychowawcze w toku nauczania. Edukacja prozdrowotna. 4. Metody nauczania gry na organach. Dobór metod i procedur osiągnięcia celów. 5. Swobodne posługiwanie się aparatem gry. Techniki gry na manuale i pedale. Interpretowanie utworu (registratura, dynamika, stylowość). 6. Obycie estradowe. Opanowanie tremy. Umiejętność współpracy w grze zespołowej.			15 godz.

Semestr IV				15 godz.
<p>7. Środki dydaktyczne stosowane podczas nauczania przedmiotu organy. Podręczniki, literatura – wybór i zastosowanie. Tworzenie własnych miniatur edukacyjnych. Wykorzystywanie technologii informacyjnych i mediów.</p> <p>8. Efekty pracy ucznia, kontrola i ocena. Etyczny wymiar oceniania technicznych, słuchowych i interpretacyjnych umiejętności oraz artystycznych osiągnięć ucznia.</p> <p>9. Rola i zadania nauczyciela w szkole organistowskiej i w szkole muzycznej II stopnia. Autorytet nauczyciela. Sposoby komunikowania się. Kierowanie ekspresją wykonawczą i twórczą oraz aktywnością poznawczą ucznia. Współpraca z rodzicami uczniów i środowiskiem.</p> <p>10. Działalność koncertowa – rozwijanie świadomości kulturotwórczej roli artystycznego wykonywania muzyki. Ważne znaczenie oprawy liturgii. Artyzm wykonania i jego rola w pogłębianiu duchowości.</p>				
Treści programowe wzajemnie się przenikają, a większość z nich jest obecna podczas całego procesu kształcenia				
Metody kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. wykład konwersatoryjny 2. analiza przypadków 3. rozwiązywanie zadań 4. prowadzenie i współprowadzenie fragmentów lekcji 			
Metody weryfikacji				Nr efektów uczenia się
	1. kolokwium pisemne			1, 2
	2. realizacja zleconego zadania			1-4
KORELACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Z TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI, METODAMI KSZTAŁCENIA I WERYFIKACJI				
Nr efektów uczenia się	Treści kształcenia	Metody kształcenia		Metody weryfikacji
1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10	1		1, 2
2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10	1, 2, 3, 4		1, 2
3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10	3, 4		2
4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10	2, 3, 4		2
Warunki zaliczenia	<p>Semestr I: kolokwium pisemne z zakresu omawianych zagadnień, opracowanie metodyczne wybranego problemu wykonawczego.</p> <p>Semestr II: kolokwium pisemne z zakresu omawianych zagadnień, opracowanie metodyczne wybranych problemów wykonawczych.</p> <p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się w minimalnym akceptowalnym stopniu w wysokości >50%</p>			
Rok	I		II	
Semestr	I	II	III	IV
ECTS	-	-	1	1,5
Liczba godzin w sem.	-	-	15	15
Rodzaj zaliczenia	-	-	kolokwium	egzamin
Literatura podstawowa				
<p>1. Ćwiczenia zawierające problemy techniczne wg podręczników: Flor Peeters <i>Ars Organi t. I i II</i>, Gustaw Merker <i>Orgelschule op. 177</i> (Leipzig, C. F.. Peeters), Rolf Schweizer <i>Orgelschule (Barenreiter,)</i>, Finn Videro <i>Orgelschule</i> Wilhelm Hansen, Copenhagen), H. Makowski, M. Surzyński <i>Szkoła na organy cz. I i II</i> (Wyd. Archidiecezji Warszawskiej), J. Chwedczuk <i>Organowe ćwiczenia pedałowe</i>, J. Schneider <i>Pedalstudium</i>, M. Sawa <i>Etiudy pedałowe</i> M. Sawa <i>Etiudy manualowe</i></p> <p>2. Utwory dawnych mistrzów:</p> <p>Utwory manualowe: <i>Manualowe utwory dawnych mistrzów</i> opr. B. Rutkowski (wybór), J. P. Sweelinck <i>Toccaty, Fantazje, Wariacje</i> (wybór), <i>Alte Orgelmusic aus Engand und Frankreich</i> (opr. Fl. Peeters), J. Pachelbel <i>Partity</i> (wybór), J. S. Bach <i>Preludia chorałowe t. V, Preludia chorałowe kompozytorów epoki Baro Ku</i> (wybór)</p> <p>Utwory na pedałem: J. Pachelbel <i>Toccaty</i>, J. Pachelbel <i>Ciaccona f-moll, Preludium, fuga i ciaccona d-moll</i>, G. Frescobaldi <i>Toccaty</i> (wybór), D. Zipoli <i>Pastorale</i>, G. Muffet <i>Fuga g-moll (Min. Org. nr.16)</i>, J. Cabanilles <i>Tiento (Min. Org. nr. 34)</i>, A. Cabezon <i>Die Nobis Maria (Min. Org. nr. 32)</i>, D. Buxtehude <i>Passacaglia d-moll, Preludium, fuga i ciaccona C-dur</i></p> <p>Formy triowe: <i>Tria dawnych mistrzów z „Ars Organi”</i> op. Fl. Peeters t. II, J. S. Bach <i>Tria</i> (wybór), J. S. Bach <i>Sonata e-moll, Sonata Es-dur, Sonata c-mol</i>, J. S. Bach <i>Aria F-dur</i>, M. Surzyński <i>Tria nr. 1, 2, 3</i></p> <p>Opracowania chorałowe: J. S. Bach <i>Chorały</i> (wybór), D. Buxtehude <i>Chorały</i> (wybór)</p> <p>Utwory J. S. Bacha: <i>Małe preludia i fugi t. VIII</i> (wybór), <i>Fughetty i fugi oparte na cantus firmus chorałowych ze zbioru „Manualowe utwory dawnych mistrzów”, Fuga g-moll BWV 578 t. IV, Preludium i fuga c-moll BWV 549 t. IV, Preludium i fuga e-moll BWV 533 t. III, Fantazja c-moll BWV 562 t. IV, Preludium i fuga C-dur BWV t. II</i></p> <p>3. Utwory kompozytorów romantycznych i współczesnych: S. Karg-Elert <i>13 Preludiów (Min. Org. nr. 13)</i> do wyboru, L. Vierne <i>24 pices libre</i> do wyboru, C. Franck <i>Cantabile oraz Preludium, fuga i wariacja h-moll</i>, M. Reger <i>Orgestucke op. 59</i> do wyboru, J. Brahms <i>Chorały op. 122</i> do wyboru, L. Boelmann <i>Suita gotycka</i></p> <p>4. Utwory kompozytorów polskich: Zbiór „<i>Z polskiej muzyki organowej XVI w.</i>” opr. J. Gołos, Zbiór „<i>Dawna polska muzyka organowa</i>”</p>				

red. J. Gruby, Wł. Żeleński <i>Preludia na organy</i> , A. Kozłowski <i>Preludia</i> , M. Surzyński <i>Elegia</i> , T. Mahl <i>Etiuda 5 (Min. Org. nr 3)</i>			
Literatura uzupełniająca			
Utwory kompozytorów romantycznych i współczesnych: S. Karg-Elert <i>13 Preludiów (Min. Org. nr. 13)</i> do Wyboru, L. Vierne <i>24 pieces libre</i> do wyboru, C. Franck <i>Cantabile oraz Preludium, fuga i wariacja h-moll</i> , M. Reger <i>Orgestucke op. 59</i> do wyboru, J. Brahms <i>Chorały op. 122</i> do wyboru, L. Boelmann <i>Suita gotycka</i>			
KALKULACJA NAKŁADU PRACY STUDENTA			
Zajęcia dydaktyczne	30	Przygotowanie się do prezentacji / koncertu	0
Przygotowanie się do zajęć	10	Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	15
Praca własna z literaturą	15	Inne	0
Konsultacje	5		
Łączny nakład pracy w godzinach	75	Łączna liczba punktów ECTS	2,5
Możliwości kariery zawodowej			
<ul style="list-style-type: none"> – praca nauczyciela organów w szkole organistowskiej – praca organisty i prowadzenie zespołów działających przy parafii 			
Ostatnia modyfikacja sylabusu			
Data	Imię i nazwisko		Czego dotyczy modyfikacja
10.09.2019	dr hab. Jan Bokszczanin, prof. UMFC		Dostosowanie do PRK